

Naam koorwerk: Landerkennung 1872

Genre: Spiritueel/geestelijk

Componist: Edvard Grieg (1843-1907)

Koorwerk

Het Noorse Landkjending wordt in het Duits Landerkennung en betekent zoveel als: “een land herkennen aan de hand van markante punten in het landschap”. Het is een compositie van Edvard Grieg naar de tekst van de Noorse schijver/dichter Bjørnstjerne Bjørnson. Het is een verdichte sage over Olav Trygvason die na jaren van ballingschap naar Noorwegen vaart om de Koningstroon op te eisen. Echter niemand verwachtte hem en het land is niet eenvoudig te betreden, de koningswens van Olav dreigt hopeloos te mislukken. Totdat een van zijn volgelingen witte torens ontdekt met grijze tempelmuren en sneeuw witte koepels. Het stuk beschrijft de lente, bruisende watervallen alom en de wind die zacht ruisend door de bossen gaat. Kortom, een land allemachtig prachtig. Het laatste deel van het stuk heeft een langzaam en gewijd tempo. Hierin spreekt een door een visioen bevangen Olav, bij monde van een solist, zijn dank aan de allerhoogste uit, wat beaamd wordt door zijn volgelingen

Beschrijving Componist

Edvard Grieg is geboren in Bergen op 15 juni 1843. Hij is de nationale muziekfiguur bij uitstek in Noorwegen, maar eigenlijk stamt hij af van een Schotse familie.

De Schotse naam Greig werd bij de toenmalige burgerlijke stand fonetisch opgenomen, en werd dus Grieg. Edwards moeder, Gernie Judith Hagerup, was de dochter van een rechter en had zang en piano gestudeerd. Zij werd dus zijn eerste lerares. Aanvankelijk was hij ervan overtuigd voorbestemd te zijn voor het domineesambt, de notenkrabbels die hij tijdens de vervelende lessen produceerde, worden door de violist Ole Bull ontcijferd, en prompt wordt de vijftienjarige jongeman naar het Conservatorium van Leipzig gestuurd. Hij studeert er piano bij Wenzel, een groot Schumann-specialist, en compositie bij Reinecke.

In 1862 keert hij terug naar Bergen, om zich het jaar daarop in Kopenhagen te vestigen. Hij ontmoet er Niels Gade die hem in contact brengt met Richard Nordraak. Deze maakt hem vertrouwd met de Noorse volksmuziek. Er ontstaat een beweging voor een eigen Scandinavische stijl. Grieg krijgt bekendheid en wordt dirigent van de plaatselijke concertvereniging. Hij huwt met zijn nicht Nina Hagerup, die als befaamde zangeres zijn liederen over heel Europa zou verspreiden. In 1865 maakt hij kennis met Ibsen, wat uiteindelijk zal uitmonden in de beroemde "Peer Gynt-suites". In 1869 reist Grieg naar Rome, ontmoet er Liszt die hem altijd zal blijven steunen.

In 1885 vestigt hij zich definitief in de buurt van zijn geboortestad op zijn landgoed Troldhagen. Tussen de concertreizen door blijft hij onverdroten componeren, en ontvangt heel wat eredoctoraten, o.a. in Cambridge en Oxford. Van de Noorse regering krijgt hij een jaarlijks salaris waardoor hij onbekommerd kan componeren zonder op lesgeven aangewezen te zijn voor zijn levensonderhoud. Aan de rand van het bos stond zijn componeerhut, waar zelfs Nina niet durfde komen. Hij overlijdt aan de gevolgen van een tijdens zijn jeugd opgelopen longkwaal op 4 september 1907.

Edvard Grieg componeerde "Landkjending" om geld in te zamelen voor restauratie van de Nidaros-domkerk in Trondheim. Het concert werd gehouden op het terrein van het slot Akershus op 17 mei 1872,.

Luister en kijk

<https://www.youtube.com/watch?v=8o5O1DrDrik>

Samenvatting

Landerkennung van Edvard Grieg gaat over een sage van een Noorse koning Olav Trygvason. De Noorse koning Olav Trygvason (964-1000) die het Christendom in zijn land invoerde, moest als baby met zijn moeder het land ontvluchten. Toen hij 31 jaar was, zag hij zijn vaderland weer terug. Hij voer met zijn schip over de Noordzee van Engeland naar Noorwegen om zijn land weer in bezit te nemen. De stemming tijdens deze boottocht wordt in Landerkennung bezongen.

Songtekst

Und das war Olav Trygvason,
Steuert übers Nordmeer hin,
Fern nach dem jungen Königreiche,
Keiner erwartet ihn.
Bald ers's erblicken konnte:
"Was steigt dunkel empor am Horizonte."

Und das war Olav Trygvason,
Ohne Zugang schien das Land,
Alle die jungen Königswünsche scheiterten an dem
Strand,
Bis einer aus dem Volke
Weisse Spitzen entdeckt' in blauer Wolke.

Und das war Olav Trygvason,
Plötzlich glaubt' er klar zu schau'n,
Hochragend graue Tempelmauern Schneeweisse
Kuppeltraun.
Fasst' ihn die Sehnsucht mächtig
Mit den Seinen zu stehn im Land so prächtig.

Auf tat sich's Land in Frühlingspracht, Wasserfalle
brausten rings,
Über das Meer die Stürme fuhren, still durch die
Wälder ging's.
Orgeln und Glocken klangen
Und der König sprach, zaub'risch umfängen,
,Zaub'risch umfängen.

Olav gleich, wir alle beten
Wo wir vor dem Höchsten treten:
Geister beben Herzen schlagen,
Hier der Höchsten Lob zu sagen.
Das mein Glaube fest sich gründe
Wie des Gletschers reine Rundung,
Steh' erhaben licht und reine
Nur von Gott erfüllt alleine.
Nur von Gott ! Nur von Gott!

Vertaling Nederlands

En dat was Olav Trygvason,
Vaart over de noordelijke zee heen,
Ver naar het jonge koninkrijk,
Niemand daar verwacht hem.
Al snel zou hij kunnen zien:
"Wat donker aan de horizon oprijst."

En dat was Olav Trygvason,
Het land leek niet toegankelijk
Alle wensen van de jonge koning mislukten op het
strand,
Tot een van de mensen
Witte toppen ontdekt in een blauwe wolk.

En dat was Olav Trygvason,
Plots denkt hij het duidelijk te zien
Torenhoge grijze tempelmuren sneeuw witte
torenkoepels.
Kreeg hij een vurig verlangen
Met de zijnen in zo'n prachtig land te wonen zij

Het land was vol lenteprijs,
watervallen bruisten overal,
Na de stormen op de zee, gingen ze rustig door de
bossen.
Er klonken orgels en klokken
En de koning sprak, omringd door magie,
Omringd door magie

Olav, zoals we allen bidden
Als we voor de Allerhoogste treden
Geesten beven harten bonzen,
Hier is de hoogste lof te zeggen.
Dat mijn geloof zich stevig zal vestigen
Zoals de zuivere ronding van de gletsjer,
Standvastig zal zijn licht en zuiver
Alleen vervuld van de ene God
Alleen van God! Alleen van God